

VARLIK VE HAKİKAT

Muhammed Nûru'l-Arabî'nin
Tasavvuf Anlayışı ve Risâleleri

ÖMER SAMİ UZUNER

İLÂHİYAT

dünbugün
yarın

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2022, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 239
İlahiyat: 15

ISBN 978-625-8371-34-5
Sertifika No: 52315

Birinci Baskı: İstanbul, 2022

Yazar: Ömer Sami Uzuner

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Editör: Seyyid Sancak

Sayfa/Kapak Düzeni: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Egokitap
(Sertifika No: 51549)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Varlık ve Hakikat: Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Tasavvuf Anlayışı ve Risâleleri

Ömer Sami Uzuner (Arş. Gör. Dr.)

Editör: Seyyid Sancak (Dr. Öğr. Üyesi)

İstanbul : DBY Yayınları, 2022.

718 s. ; 15,0 x 21,0 cm (DBY Yayınları ; No. 239) Dizin var

ISBN 978-625-8371-34-5

1- İlahiyat 2- Tasavvuf 3- Muhammed Nûru'l-Arabî 4- Risâleler

Bu kitap, 2021 yılında tamamlanan "Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Eserleri (Metin ve İnceleme)" başlıklı doktora tezinin gözden geçirilmiş halidir.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Kısaltmalar	6
Önsöz	11
Giriş	13
A. Konu ve Amaç	13
B. Literatür Değerlendirmesi.....	14
Osmanlı Son Dönemi Çalışmaları.....	15
Cumhuriyet Dönemi Neşir Çalışmaları.....	18
Akademik Nitelikte Olmayan Çalışmalar.....	22
Akademik Nitelik Taşıyan Çalışmalar.....	23
Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Biyografisi	29
A. Hayatı	29
B. Tasavvufî Hayatı	35
C. Tarîkatı.....	44
Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Eserleri	57
A. Eserlerin Tespiti	57
1. Çalışmada Yer Alan Eserler.....	57
2. Çalışmanın Dışında Kalan Eserler.....	60
3. Eserlerde Üslub ve Aralarındaki İrtibat	64
B. Türkçe Eserler	67
C. Arapça Eserler	78

Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Tasavvuf Anlayışı	87
A. Varlık Görüşü	87
1. Tecellî Kavramı ve Varlık Mertebeleri.....	88
a) Tecellî Kavramı: Mâhiyeti ve Çeşitleri	89
b) Varlık Mertebeleri: Hakk'a ve Halka Ait Mertebeler	95
2. Varlığın Mâhiyeti.....	112
a) Varlık	113
b) Varlığın Delili: Sıfat ve İsimler	122
c) Varlık ve Eşyanın Hakîkati	127
d) Hulûl ve İttihâd Eleştirisi	131
3. Varlığın Zuhûru: Hakîkat-i Muhammediyye.....	135
B. Varlık Bilgisi: Hakîkat ve Seyr u Sülûk.....	143
1. Hakîkat Bilgisi: İlim ve Marifet.....	144
a) Bilgiyi Elde Etme.....	144
b) Bilgiyi Elde Etmede İstidadın Etkisi	150
2. Hakîkat Rehberi: Mürşid.....	154
3. Hakîkat Yolcusu: Sâlik	159
4. Hakîkat Yolculuğu: Mertebeler ve Makâmlar	162
a) Tevhîd Makâmları.....	169
b) İttihâd Makâmları.....	176
c) Kemâl Makâmları.....	189
C. Hakîkat ve Seyr u Sülûke İlişkin Kavramlar	195
1. Tasavvufun Mâhiyeti ve Tarîkat Olgusu.....	195
2. Fakrın Hakîkatine Ulaşmak	200
3. Hak ile Olmak: Zikir.....	202
4. Hakikî Mucâhedenin Şartları.....	206
5. Suretlerden Arınmak: Halvet.....	210
6. Râbitanın Niteliği.....	212
7. Gaybın Anahtarı Keşf ve Kerâmet	216
8. Hakk'ın ve Kulun Sevgisi: Muhabbet	223
9. Muvahhidin Coşkusu: Devrân, Semâ ve Raks.....	226
D. Fikhî ve İtikâdî Meseleler	229

1. Dinin Mâhiyeti	229
2. İbadetin Hakîkati ve Dereceleri.....	232
3. Kulluğun Nitelikleri	238
4. İman Meselesine Bakış.....	241
5. İrade, Fiil ve İrtibatlı Görüşler.....	244
6. Ru'yet Fikrine Dair Değerlendirmeler	248
7. Dünya ve Âhirete Dair Konular.....	251

Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Risâleleri

A. Türkçe Risâleler	259
1. <i>ed-Dürretü's-Seniyye fî Şerhi Risâleti'l-Gavsîyye</i>	259
2. <i>Kitâbü'd-Devâir ve'l-Eflâk fî Beyâni Tasarrufâtî'l-Mülki ve'l-Emlâk</i>	289
3. <i>ed-Dürü'n-Nefis fî Şerhi Salâti İbn İdrîs</i>	303
4. <i>Mürşidü'l-Uşşâk</i>	309
5. <i>Hâdî'l-Uşşâk</i>	313
6. <i>Delîlü'l-Uşşâk</i>	314
7. <i>Şerh-i Kelâm-ı İmâm Hazret-i Ali</i>	317
8. <i>Dâiretü'l-Vücûd fî Beyâni Makâmi'l-Mahmûd</i>	319
9. <i>Risâle-i Derâvişîyye ve Makâle-i Ezâniyye</i>	321
10. <i>Tuhfe-i Mahmûdiyye fî Şerhi İlmihâl</i>	322
11. <i>Şerh-i Sûre-i Fâtiha</i>	329
12. <i>Menbau'n-Nûr fî Ru'yeti'r-Resûl</i>	332
13. <i>Şerh-i Evrâd-ı Usbûiyye</i>	337
14. <i>el-Cevâhirü's-Seniyye Şerhu Akâidi'n-Nesefiyye</i>	421
15. <i>Şerh-i Risâle-i Şeyh Arslan Dimâşkî</i>	446
16. <i>Es'ile-i Şeytâniyye ve Ecvibe-i İrfâniyye</i>	468
17. <i>Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm Velî</i>	476
18. <i>Risâle-i Sâlihiyye</i>	479
19. <i>Risâle-i Saîdiyye</i>	485
20. <i>Risâle-i Tevhîd-i İlâhiyye</i>	489
21. <i>Risâle fî Beyâni Sülûki Şerîat ve Tarîkat ve Hakîkat</i>	489

22. <i>Risâle-i İsmâliyye</i>	492
23. <i>Esrâr-ı Ezân-ı Muhammedî</i>	498
B. Arapça Risâleler	501
24. <i>Mecâlü'z-Zehrâ fî Şerhi Salâti'l-Kübrâ</i>	501
25. <i>el-Letâifü't-Tahkikât fî Şerhi'l-Vâridât</i>	523
26. <i>Ferecü'n-Nukûş Şerhu Nakşi'l-Fusûs</i>	585
27. <i>el-Yâkûtu'l-Hamrâ fî Şerhi Salâti's-Suğrâ</i>	619
28. <i>el-Envâru'l-Muhammediyye fî Şerhi Risâleti's-Seyyidiyye</i>	624
29. <i>et-Temşîş fî Şerhi Salâti İbn Meşîş</i>	655
30. <i>Kitâbu'r-Reşâd fî'l-Mebde' ve'l-Meâd</i>	661
31. <i>Burhânu's-Sâlikîn</i>	666
32. <i>Sırru'l-Mecîd fî Seyri't-Tevhîd</i>	670
33. <i>Kenzü'l-Mahfî an Ehli'l-Hicâb</i>	672
34. <i>Risâletü'l-Mukaddime li Metâli'l-Fusûs</i>	676
35. <i>Meşâhidü't-Tevhîd</i>	678
36. <i>Reşhu'n-Nûr ve Neşhu'z-Zuhûr</i>	678
37. <i>Şerhu Hakâiki'l-Eşyâ</i>	695
38. <i>Nekâbetün Câmîatiün li'l-Hakâikat ve'l-Mecâz ve'l-Kinâye</i>	696
39. <i>Risâle fî Beyâni Kerâmâti'l-Evliyâ</i>	698
40. <i>Fezâilü Ali</i>	702
Sonuç	703
Kaynakça	709
Dizin	715

Önsöz

Tasavvuf tarihinin başlangıcından itibaren ortaya çıkan kavramların ve düşünce yapılarının günümüze dek geçirdiği süreci bütünüyle takip etmek elbette zordur. Bu sürecin takibini kolaylaştırmak için tarihî ve ilmî dayanakları olan zihni bir tasnif sistemi tercih etmek gerekir. Böylece sürecin araştırmacı ya da okuyucu için zihinde makul bir çerçeve çizmesi sağlanabilir. O halde tasavvufun yakın döneme tekabül eden zamanlarında ortaya konan düşünce yapılarını ve bunların yazılı olduğu kaynakları da tüm bu arka plan gözetilerek ele almak gerekir. Zira her döneme ait düşüncelerin önceki ve sonraki dönemlerle de irtibatı olduğu düşünüldüğünde tasavvuf düşüncesi tarihinin yakın dönemlerinin hem ilk dönemden beri gelen sürecin bir parçası hem de sonraki zaman dilimi için bağlantı noktası olduğunu söylemeliyiz. Yani tasavvuf tarihinin her döneminde olduğu gibi yakın dönemde ortaya çıkan kavram ve düşünceler de tamamıyla müstakil bir bakışa maruz bırakılacak derecede bağımsız olmamalıdır.

Bu çalışmada tasavvuf tarihinin yakın döneminde yaşamış Muhammed Nûru'l-Arabî'nin (ö. 1305/1887) şahsiyeti ve düşüncesini eserlerini esas alarak değindiğimiz bakış açısıyla değerlendirmeye çalıştık. Tasavvuf literatüründe Melamîliğin üçüncü devresinin kurucusu olarak bilinen Nûru'l-Arabî, şahsiyeti ve düşünceleriyle tasavvufun yakın dönem tarihine iz bırakmış bir isimdir. Kendine özgü tasavvufî şahsiyeti ve bunu oluşturan manevî tecrübelerle bakıldığında bir “pîr” portresiyle karşılaşırken, düşüncesinin geçmişle irtibatlı ve ileriye etkileyen bir yapıda olduğunu görmek mümkündür. Nite-

kim ilk dönemlerden beri var olan melâmet düşüncesine yeni bir soluk getirmesi ifade ettiğimiz geçmişle olan irtibatını, melâmet düşüncesinin takipçileri sayesinde halen devam etmesi de ileriye etkisini göstermektedir. Öte yandan melâmet kavramıyla özdeşleşen Nûru'l-Arabî'nin düşünce dünyası incelendiğinde varlık düşüncesine odaklandığı görülmektedir. Onun varlık düşüncesini tecellî, hakikat-i Muhammediyye, tevhîd ve hakikat gibi ön plana çıkan kavramlar üzerine şekillendirirken, tasavvufun yanında fıkıh veya kelama dair konuları da benzer bakış açısıyla ele aldığını görmekteyiz. Neticede onu bir pîr kabul edip süregelen bir tasavvufî yolun kurucusu olarak nitelerken, aynı zamanda tasavvufun düşünce tarihinde varlık konusunda düşünceleriyle ön plana çıkan İbnü'l-Arabî, Abdülkerîm Cîlî gibi isimlerin özgün tarzda bir temsilcisi olduğunu söylemek pek yanlış olmayacaktır. Böylece bu çalışma, onun tasavvuf düşüncesindeki hak ettiği yeri ortaya çıkarmak için yapılan çalışmaların devamı niteliğinde görülebilir.

Böylesi bir çalışmayı yaparken öncelikle ulaştırdığı kaynaklarla bizi haberdar edip bu konuyu bir çalışma olarak seçmeme vesile olan Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç Bey'e teşekkürü bir borç bilirim. Yine çalışmamda emeği olan, süreç içerisinde her zaman desteğini gördüğüm ve tüm iyi niyetiyle danışmanlığımı yapan kıymetli hocam Prof. Dr. Necdet Tosun'a minnettarım. Ayrıca çalışma süresince ufku açan yönlendirme ve tavsiyelerinden ötürü Doç. Dr. M. Nedim Tan'a ve sürecin suhûletle ilerlemesinde katkıları olan Doç. Dr. Meliha Yıldırım Sarıkaya'ya teşekkürlerimi arz ederim. Diğer yandan çalışmamın yayın hayatına kazandırılmasında emeği geçen DBY Yayınları ve İrfan Güngörür Bey'e çok müteşekkirim. Son olarak çalışmayı hazırlarken sabrıyla yanımda olan sevgili eşim ve sabra ortak olmak zorunda bıraktığım çocuklarım en içten teşekkürlerimi hak etmektedir.

Ömer Sami Uzuner
Zonguldak, 2022

Kaynakça

- Abdurrahîm Fedâî. *Beyânü Hakîkati'l-Melâmiyye*, Süleymaniye Kütüphanesi, Kemal Edip Kürkçüoğlu nr. 54/4.
- Abdülkerîm Cîlî. *Merâtibu'l-Vücûd fî Hakîkati Külli Mevcûd*, Meketebettü'l-Kâhire, Kâhire 1999.
- Aclûnî, İsmail b. Muhammed. *Keşfu'l-Hafâ*, nşr. Ahmed el-Kalâş, Beyrût 1985.
- Alagöz, Erkan. *Muhammed Nûru'l-Arabî'nin el-Envâru'l-Muhammediyye fî Şerhi Risâleti'l-Vücûd Adlı Eserindeki Tasavvufî Görüşleri (Yüksek Lisans Tezi)*, Akdeniz Üniversitesi SBE, Antalya 2018.
- Ali Örfî. *İnsânü'l-Kâmil Tercemesi*, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 2997.
- _____. *Risâle-i Ahadiyyetü'l-Vücûdiyye Tercümesi*, Süleymaniye Kütüphanesi, Kemal Edip Kürkçüoğlu nr. 54/1.
- Altınok, Baki Yaşa. *Hacı Bayram Velî Bayrâmîlik, Melâmîlik ve Melâmîler*, Oba Kitabevi, Ankara 1995.
- Altuntaş, İhracızâde Hacı İsmail. *Kutbu'l-Ârifîn Gavsü'l-Vâsîlîn Mürşid-i Kâmil el-Hâc Ahmed Amiş Efendi (ks)*, Gözde Matbaacılık, İstanbul 2012.
- Bağdatlı İsmail Paşa. *Îzâhu'l-Meknûn fî zeyli alâ Keşfi'z-Zunûn*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1945.
- Bandırmalızâde Ahmed Münib Efendi. *Mir'âtü'l-Turuk*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları, Türkçe Kitaplar Koleksiyonu nr. 1022.
- Bolat, Ali. *Muhammed Nûr 'l-Arabî: Hayatı, Eserleri ve Tasavvufî Görüşleri*, H Yayınları, İstanbul 2015.
- _____. "Muhyiddin İbnü'l-Arabî'de Melâmet Tasavvuru", Tasavvuf: İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi (İbnü'l-Arabî Özel Sayısı-2), 2009, sayı: 23, s. 460.
- Bursalı Mehmed Tâhir. *Menâkıb-ı Şeyh Hâce Muhammed Nûru'l-Arabî ve Beyân-ı Melâmet ve Ahvâl-i Melâmiyye*, DİB Kütüphanesi, nr. 2078.
- _____. *Menâkıb-ı Şeyh Seyyid Hâce Muhammed Nûru'l-Arabî Beyân-ı Melâmet ve Ahvâl-i Melâmiyye*, haz. Mustafa Tatçı-Burak Anılır, H Yayınları, İstanbul 2016.

- Ceyhan, Semih. “Ubûdiyet”, *DİA*, 2012, XLII, s. 33.
- Çağrı, Mustafa. “Şüphecilik”, *DİA*, 2010, XXXIX, s. 266.
- Çakır, Adalet, Kılıç, Ali İhsan. “Şeyhzade Muhyiddin Kocevî ve Şerhu Noktati'l-Beyân Risalesi”, Kocaelili Alimler, ed. Sefer Yavuz-Ali Kaya, Ensar, İstanbul 2019.
- Demirci, Mehmet. “Hakikat-i Muhammediyye”, *DİA*, 1997, XV, s.179.
- Ebû Hâmid el-Gazzâlî. *İhyâu Ulûmi'd-Dîn*, Dâru'l-Minhâc, Cidde 2011.
- Ebû Nasr Serrâc et-Tûsî. *Lüma'*, Dâru'l-Kütübi'l-Hadîs, Kahire 1970.
- Eraydın, Selçuk. “Feyiz”, *DİA*, 1995, XII, s. 514.
- Ergin, Osman. *Balikesirli Abdülaziz Mecdi Tolun, Hayatı ve Şahsiyeti*, Kenan Matbaası, İstanbul 1942.
- Fığlalı, Ethem Ruhi. “İsnâşeriyye”, *DİA*, 2001, XXIII, s. 142-147;
- Gölpınarlı, Abdülbâkî. *Melâmîlik ve Melâmiler*, Kapı Yayınları, İstanbul 2015.
- _____. *Türkiye'de Mezhepler ve Tarikatlar*, Gerçek Yayınevi, İstanbul 1969.
- Güleç, İsmail. “Abdülrahim Fedâî'nin Hâfî Dîvânı'nın İlk Beytine Yaptığı Şerhin Kendilerinden Öncekilerden Farkı”, içinde *Uluslararası Melâmîlik ve Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî Sempozyumu Bildirileri*, ed. Rıdvan Yıldırım, TİKA Kültür Yayınları, Ocak 2016.
- Gürkan, Salime Leyla. “Teslis”, *DİA*, 2011, XL, s. 550.
- Güzelhisârî, Mustafa Hulûsî. *Hilyetü'n-Nâcî*, Atatürk Kitaplığı, HCE Osman, nr. 877.
- Harman, Ömer Faruk. “Mûsâ”, *DİA*, XXXI, s. 208.
- Hafizoğlu, Tâhir. *Gayb Bahçesinden Seslenişler*, İnsan Yayınları, İstanbul 2012.
- Harîrîzâde, Mehmed Kemâleddin. *Tibyânü Vesâilü'l-Hakâik fi Beyânü Selâsili't-Tarâik*, Süleymaniye Kütüphanesi, İbrahim Efendi, nr. 430-432.
- Herevî, Abdullah. *Menâzilü's-Sâirîn*, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut 1988.
- Heyet, “Melâmiyye”, *DİA*, 2004, XXIX, s. 33.
- Hocazâde Ahmed Hilmi. *Hadîkatü'l-Evliyâ*, Atatürk Kitaplığı, Belediye Osmanlıca Kitaplar Koleksiyonu, nr. 2728.
- Hücvîrî, Ebu'l-Hasen. *Keşfü'l-Mahcûb*, el-Meclisu'l-A'lâ li's-Sekâfe, Kahire 2007.
- Hüseyn Vassâf. *Sefîne-i Evliyâ*, haz. Mehmet Akkuş Ali Yılmaz, Kitabevi İstanbul 2006.
- İbn İnebe. *Umdetü't-Tâlib fi Ensâbi ali Ebî Tâlib*, Dâru Mektebeti'l-Hayât, Beyrut 1970.
- İnan, Yusuf Ziya. *20. Asırda Bir Vahdet-i Vücûd Öğretisi: Melamet ve Tarikatlar*, Sınan Yayınevi, İstanbul 2000.
- _____. *İslam Işığında Yeni Bir İnsancıl Felsefe: Melamet*, Çankaya Matbaası, İstanbul 1975.
- _____. *İslam'da Melâmîliğin Tarihi Gelişimi*, Bayramışık Yayınevi, İstanbul 1976.
- _____. *Seyyidü'l-Melâmî Muhammed Nûru'l-Arabî: Hayatı, Eserleri ve Şahsiyeti*, Osmanbey Matbaası, İstanbul 1971.
- Kartal, Abdullah. *Abdülkerîm Cîlî: Hayatı, Eserleri ve Tasavvuf Felsefesi*, İnsan Yayınları, İstanbul 2003.
- Kâşânî, Abdürrezzâk. *Istulâhâtu's-süfîyye*, Dâru'l-Menâr, Kahire 1992.
- Kelâbâzî, Muhammed b. İbrahim. *Taarruf*, Mektebetü'l-Hancı, Kahire 1994.
- Kiel, Machiel. “Ustrumca”, *DİA*, 2012, XLII, s. 191-193.

- Kılıç, Mahmut Erol. *Şeyh-i Ekber: İbn Arabî Düşüncesine Giriş*, Sûfi Kitap, İstanbul 2009.
- Kumanhoğlu, Hasan Fehmi. *Hz. Pîr Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî: Hayatı, Şahsiyeti ve Tasavvufî Görüşleri*, Anadolu Matbaacılık, İzmir 1995.
- Kuşeyrî, Abdülkerim. *Risâle*, Dâru Cevâmii'l-Kelim, Kâhire 2008.
- Kutluer, İlhan. “İlim”, *DİA*, 2000, XXII, s. 112.
- Muhammed Nûr el-Arabî. *İbn Arabî'nin Günlük Duaları ve Şerhi: Şerh-i Evrâd-ı Usbûiyye li's-Şeyhi'l-Ekber Muhyiddîn el-Arabî*, haz. Mahmut Kanık, İz Yayıncılık, İstanbul 2016.
- _____. *Muhyiddîn İbn Arabî'nin Gavsîyye Risâlesi Şerhi*, haz. Mahmut Kanık, İz Yayıncılık, İstanbul 2016.
- Muhammed Nûru'l-Arabî. *Burhânu's-Sâlikîn*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 266-272.
- _____. *el-Cevâhirü's-Seniyye Şerhu Akâidi'n-Neseftiyye*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları, nr. 1612, vr. 64b-73a.
- _____. *Dâiretü'l-Vücûd fi Beyâni Makâmi'l-Mahmûd*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 303-305.
- _____. *Delîlü'l-Uşşâk*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 289-293.
- _____. *ed-Dürretü's-Seniyye fi Şerhi Risâleti'l-Gavsîyye*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 132-175.
- _____. *ed-Dürri'n-Nefs fi Şerhi Salâtu İbn İdrîs*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 250-257.
- _____. *el-Envâru'l-Muhammediyye fi Şerhi Risâleti's-Seyyidiyye*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 184-221.
- _____. *Es'ile-i Şeytâniyye ve Ecvibe-i İrfâniyye*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 580, vr. 20b-25a.
- _____. *Esrâr-ı Ezân-ı Muhammedî*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 362, 51a-52b.
- _____. *Ferecû'n-Nukûş fi Şerhi Nakşi'l-Fusûs*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 102-130.
- _____. *Fezâilü Ali*, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar nr. 2997, s. 375-376.
- _____. *Hâdî'l-Uşşâk*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 278-279.
- _____. *Kenzü'l-Mahfî an Ehli'l-Hicâb*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 277-281.
- _____. *Kitâbu'd-Devâir ve'l-Eflâk fi Beyâni Tasarrufâti'l-Mülki ve'l-Emlâk*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 222-241.
- _____. *Kitâbu'r-Reşâd fi'l-Mebde' ve'l-Meâd*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 258-264.
- _____. *el-Letâifu't-Tahkîkât fi Şerhi'l-Vâridât*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 30-99.

- _____. *Mecâlü 'z-Zehrâ fi Şerhi Salâti 'l-Kübrâ*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 2-29.
- _____. *Menbau 'n-Nûr fi Ru 'yeti 'r-Resûl*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 321-327.
- _____. *Meşâhidü 'l-Tevhîd*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 297-298.
- _____. *Mürşidü 'l-Uşşâk*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 282-287.
- _____. *Nekâbetün Câmîatün li 'l-Hakikat ve 'l-Mecâz ve 'l-Kinâye*, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar nr. 2418, vr. 47a-48b.
- _____. *Nokatü 'l-Beyân: Noktanın Sırrı (İnceleme-Metin-Tıpkıbasım)*, haz. M. Rahmi Yananlı, Büyüyenay Yayınları, İstanbul 2012.
- _____. *Reşhu 'n-Nûr ve Nefhu 'z-Zuhûr*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 328-247.
- _____. *Risâle fi Beyâni Kerâmâti 'l-Evliyâ*, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar nr. 2526, vr. 48b-52a.
- _____. *Risâle fi Beyâni Sülûk-i Şeriat ve Tarikat ve Hakikat*, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar nr. 2526, vr. 31a-33a.
- _____. *Risâle-i Derâvîşîyye ve Makâle-i Ezânîyye*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 306-307.
- _____. *Risâle-i İsmâîliyye*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 542, vr. 43b-47b.
- _____. *Risâle-i Saîdiyye*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 580, vr. 6b-8b.
- _____. *Risâle-i Sâlihîyye*, Atatürk Kitaplığı, Belediye Yazmaları, nr. KO0123, vr. 7b-13a.
- _____. *Risâle-i Tevhîd-i İlâhiyye*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 542, vr. 49-50a.
- _____. *Risâleler: Hakikat ve İnsan*, haz. M. Rahmi Yananlı, Büyüyenay Yayınları, İstanbul 2013.
- _____. *Risâletü 'l-Mukaddime li Metâlii 'l-Fusûs*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 294-296.
- _____. *Sırru 'l-Mecîd fi Seyri 'l-Tevhîd*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 274-275.
- _____. *Şerh-i Evrâd-ı Usbûiyye*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 805, vr. 1b-87a.
- _____. *Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm Velî*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 1622, vr. 71a-73a.
- _____. *Şerh-i Kelâm-ı İmâm Hazret-i Ali*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 299-302.
- _____. *Şerh-i Risâle-i Şeyh Arslan Dimaşki*, Atatürk Kitaplığı Osman Ergin Yazmaları nr. 542, vr. 232b-247a.
- _____. *Şerh-i Süre-i Fâtiha*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 317-320.

- _____. *Şerhu Hakâiki 'l-Eşyâ*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 269, vr. 24b-25a.
- _____. *et-Temşîş fi Şerhi Salâti İbn Meşîş*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 242-248.
- _____. *Tuhfe-i Mahmüdiyye fi Şerhi İlm-i Hâl*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 308-316.
- _____. *el-Yâkûtu 'l-Hamrâ fi Şerhi Salâti 'l-Suğrâ*, Harîrîzâde İstinsâhı, Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, nr. 6326, s. 176-182.
- Muhyiddin İbnü 'l-Arabî. *Fususu 'l-Hikem Tercüme ve Şerhi*, haz. Selçuk Eraydın-Mustafa Tahralı, M.Ü. İlahiyat Fakültesi, İstanbul 2005.
- _____. *Fusûsu 'l-Hikem*, çeviri ve şerh: Ekrem Demirli, Kabalcı Yayıncılık, İstanbul 2013.
- _____. *el-Fütühâtü 'l-Mekkiyye*, Dârü 'l-Kütübü 'l-İlmiyye, Beyrut 1999.
- Öz, Mustafa. “Râfiziler”, *DİA*, 2007, XXXIV, s. 396-397.
- _____. “Hâkim Biemrillah”, *DİA*, 1997, XV, s. 199-201.
- Özel, Mustafa. “*Muhammed Nûru 'l-Arabî 'nin (1228/1813-1305/1887) Fâtiha ve Kevser Süreleri Tefsiri*”, *DEÜİFD*, XXVIII, 2008.
- Sâdık Vicdânî. *Tomâr-ı Turuk-ı Aliyye*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları nr. 2190.
- Sayar, Ahmed Güner. *Abdülbâki Gölpınarlı*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2013.
- Seratlî, Tâhir Galip. *Vahdet-i Vücûd ve Tevhîd Hakkında 7 Eskimez Risale*, Furkan Kitaplığı, İstanbul 2006.
- Seyyid Muhammed Nûr. *Edebi Tasavvufi Mısri Niyâzi Dîvânı Şerhi*, haz. Mustafa Varlı Mahmut Sadettin Bilginer, esmâ Yayınları, İstanbul 1982.
- _____. *Mısri Niyâzi Dîvânı Şerhi*, Ankara 1974.
- _____. *Nokatü 'l-Beyân*, haz. Baki Yaşa Altınok, Oba Kitabevi, Ankara 2000.
- _____. *Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Vâridât Şerhi (içinde Ezân-ı Muhammedi Şerhi, Mürşidü 'l-Uşşâk, Risâle-i Sâlihîyye)*, haz. Mahmut Sadettin Bilginer, Özel Basım, İstanbul 1979.
- Seyyid Muhammed Nûru 'l-Arabî. *Bedreddin Vâridât Şerhi (Şerh-i Gazel-i Hacı Bayram Velî ve Salavât Şerhi)*, haz. M. Fazlı Güvenç, Bayrak Yayıncılık, İstanbul 1982.
- _____. *Niyâzi-i Mısri Dîvân-ı Şerhi*, haz. M. Fazlı Güvenç, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2017.
- _____. *Niyâzi-i Mısri Dîvânı Şerhi*, haz. Mustafa Tatçı-İbrahim Özay, H Yayınları, İstanbul 2018.
- _____. *Nûru 'l-Arabî Külliyyâtı 1. Cilt: Ezân Namâz Risâleleri*, haz. Mecit Yıldız-Burak Anılır-Mustafa Mert-H. Fatih Yılmaz, H Yayınları, İstanbul 2016.
- _____. *Nûru 'l-Arabî Külliyyâtı 2. Cilt: Neseft Akâidi Şerhi*, haz. Mustafa Tatçı-Burak Anılır, H Yayınları, İstanbul 2017.
- _____. *Nûru 'l-Arabî Külliyyâtı 3. Cilt: Vahdet Konuşmaları*, haz. Hasan Fehmi Kumanlıoğlu, H Yayınları, İstanbul 2017.
- _____. *Nûru 'l-Arabî Külliyyâtı 4. Cilt: Risâleler-1 Arapça Yazılmış Risâlelerin Tercümesi*, haz. Hasan Fehmi Kumanlıoğlu, H Yayınları, İstanbul 2017.

- _____. *Nûru'l-Arabî Külliyyâtı 5. Cilt: Nokta Şerhi Risâle-i Noktatü'l-Beyân*, haz. Burak Anılır, H Yayınları, İstanbul 2018.
- _____. *Nûru'l-Arabî Külliyyâtı 6. Cilt: Delâilü'l-Hayrât Şerhi*, haz. Hasan Fehmi Kumanlıoğlu, H Yayınları, İstanbul 2018.
- _____. *Nûru'l-Arabî Külliyyâtı 7. Cilt: Vâridât Şerhi*, haz. Burak Anılır, H Yayınları, İstanbul 2020.
- _____. *Nûru'l-Arabî Külliyyâtı 8. Cilt: Muhammedî Nurlar*, haz. Betül-Gürer-Burak Anılır, H Yayınları, İstanbul 2020.
- _____. *Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Risâleleri ve Noktatü'l-Beyân*, şerh eden: M. Fazıl Güvenç, y.y., t.s.
- Sinanoglu, Mustafa. "İmân", *DİA*, 2000, XXII, s. 213.
- Sühreverdî, Ebû Hafs Şehâbeddîn. *Avârifü'l-Maârif, Dâru'l-Maârif*, Kahire 2007.
- Sülemî, Ebû Abdurrahman. *Mesâil ve Te'vilâtü's-Süfiyye, Dâru'l-Meşrik*, Beyrut 2010.
- Şentürk, Metin. "Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî Hazretleri", içinde *Uluslararası Melâmîlik ve Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî Sempozyumu Bildirileri*, ed. Rıdvan Yıldırım, TİKA Kültür Yayınları, Ocak 2016.
- Şeyh Bedreddin. *Vâridât Tercümesi ve Şerhi*, haz. M. Rahmi Yananlı, Büyüyenay Yayınları, İstanbul 2013.
- Tabakoğlu, Mehmet, Maden, Şükrü. "*Nokta Metaforu ve Vahdet Üzerine Eklektik Bir Metin: Noktatü'l-Beyân Risâlesi*", AİBÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, Bahar 2019.
- Tan, M. Nedim, Kırmızı, Nazire. "Abdülkâdir Geylânî ve İbnü'l-Arabî'ye Nisbet Edilen bir Metin: *Gavsîyye* Risâlesi Hakkında Bir Literatür Değerlendirmesi", *Kocaeli İlahiyat Fakültesi Dergisi*, cilt: 1 sayı: 1, 2017.
- Topaloğlu, Bekir. "Muhîr", *DİA*, 2006, XXXI, s. 40.
- Tosun, Necdet. "Râbita", *DİA*, 2007, XXXIV, s. 378-379.
- Uludağ, Süleyman. "Amâ", *DİA*, 1989, II, s. 553.
- _____. "Fakr", *DİA*, 1995, XII, s. 133.
- Uluslararası Melâmîlik ve Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî Sempozyumu Bildirileri*, ed. Rıdvan Yıldırım, TİKA Kültür Yayınları, Ocak 2016.
- Üzüm, İlyas. "Nusayrîlik", *DİA*, 2007, XXXIII, s. 272.
- Vırmaç, Raif. "Kosova'da Üçüncü Devre Melâmîliğinin Yayılmasında Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî'nin Faaliyetleri ve Halifeleri", içinde *Uluslararası Melâmîlik ve Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabî Sempozyumu Bildirileri*, ed. Rıdvan Yıldırım, TİKA Kültür Yayınları, Ocak 2016.
- Yavuz, Yusuf Şevki. "Hulûl", *DİA*, 1998, XVIII, s. 342.
- Yılmaz, Davud. *H. Pir Seyyid Muhammed Nûru'l-Arabîyyü'l-Melâmî*, y.y., t.s..

Dizin

A	
abd-i mahz	141, 220
Abdurrahim Fedâî	21, 32, 34, 54, 55, 61, 62
Abdülaziz Mecdi Tolun	34, 50
Abdülbâkî Gölpınarlı	23, 29, 34, 48, 50, 86
Abdülhâlık Kazânî	30, 35
Abdülkâdir Belhî	49, 50
Abdülkerîm Cîfî	87, 88, 101
adem	89, 91, 245
ahadiyyet mertebesi	96, 98, 101
ahadiyyet tecellîsi	96
ahadiyyetü'l-cem'	38, 39, 41, 42, 143, 156, 165, 180, 183, 184, 186, 250
ahadiyyü's-seyr	151
ahiret	254
ahkâm mertebesi	102
Ahmed Amiş Efendî	34, 50
akıl	148, 169
akl-ı evvel	136
Alî Örfî	34
amâ	96, 97, 98, 111
araz	124
arş	136
ashab-ı tahalluk	146
âşık	160
aşk	224, 225
avâm	185
a'yân-ı sâbite	94
ayne'l-yakîn	70, 118, 129, 157, 163, 164, 236

B	
bekâbillah	47, 159, 184, 254
berzah-ı câmi	136, 179

C	
cehennem	253, 255
Celvet	211

cem'	38, 39, 41, 42, 156, 165, 177, 178, 179, 183, 184, 185, 186, 191, 195, 201, 208, 211, 238, 246, 250, 253
cem'u'l-cem'	38, 42, 165, 179, 181, 183, 184, 186, 201, 250
cennet	255
cevher	136
cezbe	176
cüz'î sıfatlar	124

D	
Derviş Muhammed el-Mekkî	31, 38
devir	120
devran	226
devr-i şer'iyye	152
devr-i tenasühî	152
Devriyye	153
din	230
dua	240

E	
ebu'l-vakt	219
ehl-i tevhîd	53
emanet	168
eser	124
eserler mertebesi	102
esmâ mertebesi	102
Eşarîler	129
eşyanın hakikati	127

F	
fakr	200, 201
fakr-ı hakîkî	173
fakr-ı tâm	201
fakru'l-fakr	184
fenâ	47, 159, 172, 176
fenâ-i tâm	173

fenâ makâmı 172
feyz-i akdes 91, 93, 94, 96, 97
feyz-i mukaddes 93, 137
fiil 124
fiiller mertebesi 102

G

gavs-ı azam 188
ginâ 202

H

habîb 159, 224
hades 235
hâdis 120, 121, 124, 127, 130, 179
hakikat 163
hakikat bilgisi 144
hakikat ehli 146
hakikat-i Muhammediye 65, 79, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 181, 191, 194, 195
hakikat sülûkü 45, 232
hakka'l-yakîn 53, 118, 129, 157, 163, 236
Hakkî mertebeler 104, 106, 107, 111, 154
halkî mertebeler 73, 101, 103, 105, 106, 108, 110, 151, 153, 154, 246
hâl ve makâm 166
Halvet 210
Hamzavî Melâmîliği 48
Harîrîzâde Mehmed Kemâleddin 15, 34
Hasan el-Kuveysnî 30, 35, 36, 40, 48
haşr 253
hatm-i velâyet-i âmmè 156
havâs 185
havâssü'l-havâs 185
havâtür 214
hazarât-ı hamse 102
hazretü'l-cem' 38, 39, 42, 165, 178, 183, 184, 185, 186, 201, 211, 238, 247
Hulûliyye 128
hulûl ve ittihâd 164
hüküm 124
hülâsa-i havâssü'l-havâs 185

İ

ibadet 233
İbnü'l-Arabî 19, 22, 43, 51, 52, 53, 54, 55, 63, 64, 67, 73, 79, 80, 87, 88, 90, 91, 94, 95, 97, 98, 100, 101, 102, 107, 108, 109, 110, 113, 114, 117, 119, 121, 122, 125, 131, 134, 135, 141, 145, 147, 178, 190, 192, 201, 209, 212, 218, 223, 224, 226, 230, 235, 236, 237, 239, 249, 256
ibnü'l-vakt 219
İbrahim Şemârîkî 30, 35
ictihad 148
ihata 121
ihsan 238
ilim ve marifet 144
ilme'l-yakîn 118, 129, 157, 163, 236
ilm-i billah 45
ilm-i İlahî 93
iman 162, 241
îmân-ı huzûrî 146, 242
îmân-ı istidlâlî 146, 163, 241, 242
îmân-ı iyânî 164
îmân-ı şühûdî 165
îmân-ı tahkîkî 242
insan-ı kâmil 88, 108, 109, 136, 137, 142, 175, 188
insan-ı nâkıs 175
irade 244
irfan 150
İsevî şühûd 185
istidad 150
istiğfar 239
İşrakîler 133
ittihâd 38, 41, 66, 69, 70, 114, 117, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 135, 171, 173, 176, 177, 182, 183, 184, 190, 208

K

kabiliyet 150
kalem-i a'lâ 136
kaza-kader 247
kemâl ehli 147
kenz-i mahfî 90, 223
kerâmet 219, 221

keşf 216, 218
kıyamet 257
kurb-i ferâiz 177
kurb-i nevâfil 178
kurbîyet 189, 193
kutbiyet 80, 41
kutub 188
küllî sıfatlar 124

L

lâ-taayyün 100, 135

M

mahbûb 160
mahv 173
makâm-ı davet 156
makâm-ı temkîn 180
makâmü'l-cem' 177
mâlikiyyet 100, 107
mânâ 43
marifet-i nâkıs 150
marifet-i tâmme 150
marifetullah 148
mazhar 89, 92, 107, 113, 124, 127, 136, 139, 140, 143, 149, 151, 153, 164, 182, 187, 188, 216, 224, 249, 252, 257
mazhar-ı tam 137, 139, 249
mecczûb-i sâlik 158
Mehmet Tâhir 33, 39, 58
Melâmet 15, 16, 45, 50, 53, 55
Melâmiyye 16, 44, 45, 51, 54, 55
Melâmiyye-i Nûriyye 49
melek 256
merkez-i a'lâ 140, 188
merkez-i ednâ 188
meşîet 244
mevâlid-i selâse 152, 187
mevcûd 93, 99, 113, 114, 116, 118, 119, 120, 126, 132, 133, 139, 166, 232, 331, 403
meydan-ı telebbüs 182
mucize 220
muhabbet 52, 90, 199, 206, 223, 224, 225, 226, 236, 241, 255

muhabbet tevhîdî 52
muhakkik 165
Muhammedî şühûd 186
Muhammedî tevhîd 130
Muhammediyyün mertebeleri 185
muhib 159, 223
murâd 160
Musevî şühûd 185
Mutezile 129
mutlak varlık 117
muvahhid 175
mücâhede 51, 52, 53, 170, 199, 206, 207, 208, 209, 236
mürîd 159
mürşid-i kâmil 146, 155, 159, 160, 208
müşâhede 248

N

nûr-i Muhammedî 66, 97, 106, 108, 110, 111, 112, 136, 138, 139, 140, 141, 151, 256
nübüvvet 189, 194
nüzü 176

Ö

ölüm 252
ömür 252

P

panteizm 114

R

râbita 212, 213
rahîmiyyet 107
rahmâniyyet 99, 101, 104, 107
raks 228
riyâzat 51, 52, 53, 152, 158, 166, 169, 206, 207, 208, 209
rubûbiyyet tecellîsi 99
Rûh-i Muhammedî 112
ru'yet 248
rüya 43, 256

S-Ş

sabır 240
 sadâkat 162
 Sâdık Vicdânî 17, 30, 46, 58
 safvet-i hülâsa-i hâssatü'l-hâs 185
 safvet-i hülâsa-i havâssü'l-havâs 185
 sâlik 159
 sâlik-i meczûb 158
 sefer 173, 184
 sema 226
 seyr u sülûk 41, 43, 44, 51, 66, 67, 80, 81,
 114, 135, 143, 144, 157, 158, 159, 160,
 162, 163, 166, 168, 169, 173, 181, 201,
 202, 206, 208, 213, 214, 224, 225, 226, 232
 siddîkiyet 189, 192
 sıfâtiyyûn 165
 sıfat mertebesi 102
 sıfat ve isimler 122
 Sofistler 128
 sûf 197
 sûfî 197
 sûfiyye 45, 52, 199, 202
 şerîat 146, 163
 Şerif Efendi 32, 39
 şeytan 256
 şirk 168
 şükür 241

T

taayyün 96
 Tabiatçılar 133
 takva 205, 238
 tarikat 146, 163, 198
 tasavvuf 196
 teceddüd 91
 tecellî 76, 79, 80, 81, 82, 88, 89, 90, 91, 92,
 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103,
 106, 111, 112, 113, 116, 119, 121, 122,
 129, 130, 134, 139, 170, 180, 181, 215,
 223, 247, 252
 tenâsüh 153
 teselsül 120
 tevbe 239
 tevekkül 238

tevhîd-i ef'âl 37, 164, 170
 tevhîd-i istidlâlî 42
 tevhîd-i sıfât 160, 164, 171
 tevhîd-i zât 160, 164, 172

U

ubûdet 233, 236
 ubûdiyyet 233, 236
 ukalâ 53, 177
 ulûhiyyet 98, 100, 101, 104, 106, 107, 120,
 122, 131, 233
 urûc 174

V

vâcibu'l-vücûd 119
 vahdet-i mevcûd 47, 114
 vahdet-i mutlaka 47, 114, 128, 131, 133, 134
 vahdet-i vücûd 47, 114
 vâhidiyyet mertebesi 99
 vahiy 194
 vâsil 160
 velâyet 189, 190
 velâyet-nübüvvet 194
 vücûd 19, 22, 29, 89, 91, 94, 102, 113, 116,
 118, 119, 123, 128, 131, 134, 137, 178, 245
 Vücûdiyye 63, 113, 114, 131, 133

Y

yakîn mertebeleri 162
 yetimü'l-vakt 173
 Yusuf Efendi 30, 35, 48

Z

zât-ı baht 96, 116
 zevk 176
 zikr-i cehrî 203
 zikr-i dâimî 170, 203
 zuhûr 39, 80, 81, 89, 91, 94, 97, 98, 99, 103,
 104, 111, 116, 119, 123, 126, 130, 135,
 137, 138, 139, 141, 151, 153, 154, 172,
 178, 184, 208, 220, 246, 248, 251, 255, 257
 zühd 52, 205, 219

VARLIK VE HAKİKAT

Bu kitapta 19. yüzyılda yaşamış olan Muhammed Nûru'l-Arabî'nin varlık konusu etrafında şekillenen eserleri ve düşünceleri ele alınmıştır. Onun varlık ve hakikatine dair görüşleri İbnü'l-Arabî ve Abdülkerim Cîli gibi bu düşünceyi merkeze alan iki önemli ismin de yer aldığı geleneği temsil etmektedir. Bu geleneğin yakın dönemdeki temsilcisi olarak Nûru'l-Arabî'nin düşünce ve yaklaşımlarını sistematize edebilmek geleneğin devamlılığı ve ileriye dönük bıraktığı etkiyi görmek açısından önemlidir. Zira Nûru'l-Arabî, Arap yarımadasından Balkanlara kadar uzanan geniş bir coğrafyada yaşamış etkin bir sûfi şahsiyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu minvalde onun eserleri ve bunların tahlili ile ortaya çıkan düşünce sistemi, her kesimden okuyucunun istifadesine sunulmaktadır.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
 Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
 Çağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
 Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
 www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-8371-34-5

9 786258 371345